

پویانامه

نشریه روزانه سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران
یکشنبه سیزدهم اسفند ماه ۱۴۰۲
13 th Tehran International Animation Festival 2024

امید و تفکر رمز بقای هنر صنعت پویانمایی ایران است. جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران در سیزدهمین گام خود به عنوان پایگاهی برای معرفی و نمایش آثار هنرمندان برجسته و جوان پویانمایی به منظور ترویج هنر پویانمایی فرهنگ ایرانی اسلامی و ارتقای سطح دانش و آگاهی جامعه هنرمندان پویانمایی برگزار می‌شود. این جشنواره با سه هدف اصلی ۱- فراهم‌سازی بستری شایسته برای تبادل اندیشه‌ها و آموخته‌ها از طریق گردآوری و عرضه هدفمند آثار، ۲- کشف توانمندی‌ها و تشویق نوآمدگان عرصه پویانمایی به ابتکار و نوآفرینی و ۳- گسترش توانایی‌ها با طرح تکنیک‌ها و نگرش‌های تازه برای دستیابی به کیفیتی افزون‌تر به دنبال شناساندن جایگاه واقعی پویانمایی ایران به جهانیان است. امروز شاهد پیشرفت و تعالی این هنر در کشورمان هستیم و حتی پایگاه تولیدات کشورهای دیگر. ضروری است با برنامه‌ریزی دقیق بتوانیم ضمن استمرار این حرکت شرایط را برای ارسال فرهنگمان به خارج از مرزهای ایران اسلامی فراهم نماییم.

محمد رضا کریمی صارمی
دبیر سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران

جشنواره بین‌المللی پویانمایی مهم‌ترین رویداد جامعه فرهیخته انیمیشن ایران است که در بالندگی و جایگاه کنونی این هنر صنعت تأثیر بسزایی داشته و دارد. تولید روزافزون انیمیشن‌های بلند سینمایی و نقش آن در رونق سالن‌های سینما در چند سال اخیر و حضور پررنگ انیمیشن ایران در خارج از مرزها، پویانمایی ایران را تبدیل به پدیده‌ای غرورآمیز کرده و امروز در آستانه برگزاری سیزدهمین دوره از جشنواره، می‌توان با افتخار اعلام کرد که کشورمان در این عرصه به خودکفایی رسیده است. گام بعدی، همراه شدن با فناوری روز، توجه به زیبایی‌شناسی بصری و مهم‌تر از همه بهره‌برداری از فرهنگ و متون کهن و غنی ایرانی و اسلامی است تا انیمیشن ایران را به مقوله‌ای جریان‌ساز در عرصه جهان تبدیل کند و ارزش‌های والای ایرانی اسلامی را به جهانیان بنمایاند. انیمیشن ایران، چشم به افق آینده دارد.

حامد علامتی
مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
و رئیس جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران

جشنواره‌ای نایاب

نغمه دانش آشتیانی

زمان و مکان دوره بعدی را اطلاع‌رسانی کرده است؛ امری که در رویدادهای مشابه نایاب و یا کم‌یاب است. از دیگر نقاط قوت جشنواره پویانمایی تهران داشتن دبیرخانه ثابت است که اغلب همکاران آن نیز در طول سال‌های برپایی همراه آن بوده‌اند و هر یک از آنها تبدیل به کارشناسی شده‌اند که به چم و خم مسیر آگاهند و به قول معروف لازم نیست هر دوره همه چیز را از ابتدا اختراع کرد! در کنار برخی نقاط قوت جشنواره که برشمرده شد، می‌توان به تاثیر آن بر فضای انیمیشن کشور از فضای علمی و آموزشی گرفته تا تولید و پخش اشاره کرد. در کنار فیلمسازان جوانی که امید دارند آثارشان در جشنواره به نمایش درآید و رقابت کند تا به بازار انیمیشن ایران و جهان معرفی شوند حتی پیشکسوتان و افراد صاحب نام انیمیشن کشور نیز از حضور آثارشان در دوسالانه پویانمایی تهران استقبال می‌کنند. همچنین جامعه دانشگاهی انیمیشن هم غالباً حضور فعالی در این رویداد دارد و نشست‌ها و کارگاه‌های جشنواره با درجه علمی بالا برگزار می‌شود.

با گذشت هر دوره از جشنواره و همچنین درک سازمان‌ها و نهادها از اهمیت انیمیشن، آنها نیز از جشنواره استقبال بیشتری می‌کنند و ضمن حضور و مشارکت در جشنواره سعی می‌کنند در مسیر تولید از خروجی جشنواره بهره‌مند شوند.

حال که سیزده دوره از عمر دوسالانه پویانمایی تهران می‌گذرد و می‌توان نقاط قوت و ضعف آن را احصا کرده و به تحلیل و بررسی آن پرداخت، امید می‌رود تصمیم‌گیران و سیاستگذاران کلان فرهنگی در کشور حمایت بیشتری از این رویداد داشته باشند و هر دوره آن با امکانات بیشتر و شرایط بهتری برگزار شود.

پُر بیراه نیست اگر بگوییم یکی از معتبرترین جشنواره‌های سینمایی ایران، «دوسالانه پویانمایی تهران» است که سیزده دوره در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شده است و امید می‌رود سال‌های سال با همین نظم و ثبات برگزار شود تا انیمیشن ایران پشتش همچنان به این رویداد تخصصی و تاثیرگذار گرم بماند. اما جشنواره پویانمایی تهران فقط برای فعالان این عرصه در ایران به عنوان رویداد مهمی شناخته نمی‌شود بلکه در آنسوی مرزها از کشورهای صاحب انیمیشن تا آنهایی که هنوز در این هنر صنعت نوپا محسوب می‌شوند، آنقدر مهم و با اعتبار است که همه دوست دارند آثارشان در این رویداد به نمایش درآید و از آن جایزه ببرند اکثر هنرمندان و فعالان حوزه انیمیشن در دنیا اغلب دعوت دبیرخانه و دبیر جشنواره را اجابت می‌کنند و با شوق فراوان به ایران می‌آیند. اعتبار جهانی دوسالانه پویانمایی تهران در حالی به دست آمده است که بسیاری از جشنواره‌های سینمایی کشورمان پس از سال‌ها برگزاری هنوز نتوانسته‌اند به چنین ثباتی برسند و به ویژه در بخش بین‌الملل خود موفق عمل نکرده‌اند، اگر بخواهیم رمز موفقیت جشنواره پویانمایی تهران را که به نام کانون ثبت شده است، بررسی شود بدون شک نمی‌توان داشتن دبیرخانه ثابت و اعتماد به دبیری که بنیانگذار آن نیز است، نادیده گرفت.

دوسالانه پویانمایی تهران از اولین دوره تاکنون به دبیری محمدرضا کریمی صارمی برگزار شده و از نقاط قوت و شناسنامه جشنواره این است که از ابتدای هر دوره کارهای دوره بعدی آن کلید خورده است. اگر شما هم از آنهایی باشید که سری به این جشنواره زده‌اید و می‌زنید در تبلیغات محیطی در هر دوره چشم‌تان به بنرهایی افتاده است که

محمد رضا کریمی صارمی:

در دنیا سر بلندیم

کشور ما با تولید فیلم بلند سینمایی زده شد و شروعش هم از کانون بود.

فکر می‌کنم در سال ۱۳۷۵ بود که یک فیلم سه اپیزودی به کارگردانی آقای عبدالله علیمیراد داشتیم؛ «قصه‌های بازار»، «ورود به دنیای عروسک‌ها و «طوطی و بقال». این سه را کنار هم گذاشتیم، اکران کردیم و آن سال در جشنواره فیلم فجر جایزه گرفت. در واقع ما اولین بار توانستیم یک فیلم ۸۵ دقیقه‌ای انیمیشن را روی پرده سینما ببینیم. البته تکنیک این سه فیلم استاپ‌موشن بود ولی یک جریان بود که آغاز شد. بعد از آن دوستان دیگر تجربه کردند و همینطور ادامه پیدا کرد تا امروز که به جرات می‌توان گفت یک قطب انیمیشن بلند سینمایی هستیم.

***به واقع این اتفاق افتاده است یا صرفاً جنبه تبلیغاتی دارد؟**

- تقریباً ۷۰-۸۰ سال از عمر انیمیشن ایران می‌گذرد. نسل اول رفتند بلوک شرق انیمیشن را آموختند که پیرو مکتب زاگرب بودند، بعد از آن نسل‌های بعدی و امروز شاید نسل دوازدهم ماست و ما از نسل ششم یا هفتم وارد کامپیوتر شدیم. صداوسیما، دانشگاه‌ها، کانون پرورش فکری، فستیوال‌های دنیا، بازارهای جهانی، تا حدودی جشنواره پویانمایی و نیازی که مخاطب احساس می‌کرد و حتی در یک دوره‌هایی حمایت دولت‌ها باعث شد این اتفاق شکل گرفت، مثلاً در یک دولت مرکز پویانمایی صبا شکل گرفت یا کار تلویزیونی خیلی جدی گرفته شد و در یک دولتی انیمیشن در کانون به اوج خودش رسید.

***آیا مرکز پویانمایی صبا کمکی به ارتقای انیمیشن ما کرده است؟**

- تا قبل از تاسیس صبا در حوزه تولید سریال انیمیشن شاید یک یا دو نفر بیشتر نداشتیم، ولی با تاسیس صبا و خرید امکانات بسیار خوب، آن روزها جریانی شکل گرفت

جشنواره پویانمایی تهران در حالی سیزدهمین دوره خود را از امروز ۱۱ اسفند ۱۴۰۲ کلید می‌زند که محمد رضا کریمی صارمی از اولین دوره تاکنون مسئولیت دبیری آن را برعهده داشته است؛ دبیری که صرفاً دبیری نمی‌کند بلکه برای جشنواره‌اش پدری می‌کند. طبق رسم هر دوره گپی با او زدیم تا نگاهی کلی به این دوره از جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران داشته باشیم.

***امسال سیزدهمین دوره جشنواره پویانمایی تهران برگزار می‌شود. فکر می‌کنید چقدر به جایگاهی که باید رسیده است؟**

- ماجرای شکل‌گیری جشنواره پویانمایی از این قرار است که من در یک جشنواره‌ای شرکت کرده بودم که طراحی و دوخت لباس، دکور و انیمیشن یک جایزه داشت. برایم سوال شد که چطور قرار است همه اینها با هم داوری شود. یک دوستی پیشنهاد داد جشنواره انیمیشن را به صورت جداگانه برگزار کنیم پس با کمک برادرم که آن زمان مدیر جشنواره‌های انجمن سینمای جوانان بود و خودش هم جشنواره برگزار می‌کرد، طرح برگزاری جشنواره را که آن زمان با نام جشنواره انیمیشن بود، در یک صفحه به آقای چینی‌فروشان مدیرعامل وقت کانون دادم و در کمتر از ۲۴ ساعت برایم نوشت «یا علی»، یعنی شروع کنید. سال ۷۷ اولین دوره برگزار شد و تا الان ادامه پیدا کرده است. در دوران کرونا یک جا به جایی تاریخ داشتیم ولی بعد دوباره در تاریخ قبل برگزار شد و حالا ۱۳ دوره است که برگزار می‌شود.

***جایگاه انیمیشن ما از همان سالی که جشنواره برگزار شده تا امروز خیلی متفاوت شده و از نظر تکنیک به جای خوبی رسیده‌ایم. چطور به این جایگاه رسیدیم که حتی الان خیلی از کشورها با کمک نیروی انسانی ما دست به تولید می‌زنند؟**

- تقریباً ۱۵ سال پیش کلید شکل‌گیری انیمیشن صنعتی در

ممکن است موقت باشد و این هنر صنعت جذابیتش را تا چند سال آینده از دست بدهد و هوش مصنوعی جذاب‌تر شود ولی در حال حاضر این فرصت در دست ما هست که از طرفی دارای نیروی کار ارزان قیمت هستیم، بر سیستم مسلط شده‌ایم، در حوزه ادبیات غنی هستیم، جذابیت‌های بصری در حوزه گرافیک داریم، جذابیت‌های شنیداری در موسیقی داریم و این‌ها می‌تواند ما را از دنیا متمایز کند. وقتی در فیلمی موسیقی اصیل ایرانی و سازهای اصیل ایرانی را به کار می‌بری و دنیا به راحتی با آن ارتباط برقرار می‌کند، این ۳۰ درصد موفقیت کارمان است، وقتی ما موتیف‌های بسیار ارزشمندی داریم یا گرافیک ۵ هزار ساله در شهر سوخته داریم، این هم ۲۰ درصد به ما کمک می‌کند، ۳۰ درصد ادبیات غنی کهن به ما کمک می‌کند و ۳۰ درصد هم مسلط شدن بر تکنولوژی به کمک ما می‌آید.

* سیزدهمین دوره جشنواره چه تمایزی نسبت به ۱۲ دوره قبلی دارد؟

- دبیرخانه جشنواره پویانمایی و نیروهای آن ثابت هستند ولی اگر ۱۵ تا ۲۰ درصد جهش و پیشرفت رو به جلو نداشته باشیم، در دو دوره افت می‌کنیم؛ افت مخاطب و داوری. یکی از اتفاقات بسیار مبارک در جشنواره امسال کاری است که برای هنرجویان هنرستان‌های انیمیشن سراسر کشور انجام داده‌ایم. ما در چهاردهم، پانزدهم و شانزدهم اسفند ماه یعنی در سه روز ۸۰۰ دقیقه برنامه‌سازی زنده خواهیم کرد و آن سرفصل‌ها را توسط استادان درجه یک مثل بهرام عظیمی، مهدی خرمیان، بابک نکویی، امیر سحرخیز و...

و تولید انبوه انجام شد. کمپانی‌ها یا جایی مانند کانون در حد چهار یا پنج فیلم در سال می‌ساختند. از طرفی وزارت ارشاد هم نقش خیلی خوبی داشت و در سال‌های اخیر مرکز گسترش را مسئول این کار کرده که فیلم‌های بسیار خوبی ساخته شده است. در بازارهای جهانی توانستیم حضور پیدا کنیم و به خاطر دارم دهه ۸۰ اوج حضور کانون در بازارهای جهانی بود، خصوصاً در حوزه اقتباس در حوزه کودک ورود کردیم که جریان‌ساز بود.

* این اتفاقات ارزآوری هم داشت؟

- بله، در کانون پرورش‌دهنده‌ای که می‌کردیم ظرف دو سه سال برمی‌گشت البته آن زمان دستمزدها خیلی پایین بود و حداکثر یک یا دو نفر کار می‌کردند، فیلم‌ها کوتاه بود و البته زمان تولید خیلی زیاد بود ولی از سوی دیگر نیروها کارمندی و دولتی بودند و هزینه‌ها پایین‌تر بود. کارهای کانون در آن زمان خوب فروخته می‌شد، جایزه می‌گرفت و در واقع برای امرار معاش بسیاری از افرادی که کار می‌کردند این حضورهای بین‌المللی و جوایزی که پشت سر هم دریافت می‌کردند، مهم بود. اوایل دهه ۹۰ هم خیلی خوب بود و بعد به صنعت انیمیشن که فیلم سینمایی است، ورود کردیم و در پنج سال گذشته فیلم‌هایی مثل «فیلشاه»، «بچه زنگ» و «پسر دلفینی» داشتیم که فروش خوبی داشتند.

البته ما اول راه هستیم ولی وقتی در جشنواره فیلم فجر امسال چهار فیلم سینمایی انیمیشن داشتیم، نشان می‌دهد که اول راهمان هم موفق است. طبق آماري که امسال در جشنواره پویانمایی داشتیم، ۱۲ فیلم سینمایی به جشنواره آمد و این نشان می‌دهد در ۲ سال گذشته ساخت ۱۲ فیلم به پایان رسیده است. مطمئناً تا مرز ۲۵ فیلم در دست تولید است و این در دنیا به ویژه در فیلم بلند سینمایی اتفاق بسیار بزرگی است.

* از نظر محتوایی چه کاری می‌شود انجام داد که این فیلم‌ها بهتر شوند؟

- مدت‌ها دغدغه ما این بود که کودکانمان از طریق انیمیشن با فرهنگ غربی آشنا می‌شوند اما امروز ما به ابزار مسلط شده‌ایم و دغدغه انیمیشن در جامعه تشخیص داده شده و حتی دغدغه مسئولان هم شده است؛ البته

برای بچه‌ها به صورت زنده از شبکه شاد پخش می‌کنیم. بعد از عید اینها را در قالب فیلم‌ها و بسته‌های آموزشی آماده می‌کنیم تا در یک پلتفرمی قرار دهیم و بچه‌ها بتوانند استفاده کنند.

این یکی از اتفاقاتی بود که امسال متفاوت است و خیلی هم زمان‌بر بود اما امیدوارم ضبط آن‌ها هم با موفقیت انجام می‌شود و بعد از سه ماه مونتاژ آن صورت می‌گیرد و در قالب ۸۴۰ دقیقه فیلم مستند در اختیار دانش‌آموزان قرار خواهد گرفت و مطمئنم علوم پایه و رشته‌های دیگر هم از این طرح استفاده می‌کنند.

۱۱ هزار کودک در غزه شهید شده‌اند؛ کودکان بی‌گناهی که اصلا در این جنایات هیچ نقشی نداشتند. یک نشست تخصصی برای اینکه به تولید ۱۰ عنوان فیلم کوتاه با موضوع کودکان و جنگ برسیم، برگزار خواهیم کرد.

امسال میتینگ و ورکشاپ خواهیم داشت و حدود ۳۰ سانس نمایش فیلم داریم. در باغ کتاب برای دانش‌آموزان و هنرستانی‌ها سانس در نظر گرفتیم و به تمام ۲۸ شرکت و دانشگاهی که در هشتمین بازار ملی پویانمایی حضور دارند، اطلاع دادیم که هر روز در غرفه بر اساس تخصصی که دارند باید ورکشاپ برگزار کنند، چون این افراد از بین ۶۰-۷۰ دانشگاه و شرکت معتبر گلچین شده‌اند.

حدود ۱۷ نشست تخصصی داریم که شروعش با هوش مصنوعی است و دکتر یونس سخاوت از خارج از کشور به صورت آنلاین در مورد هوش مصنوعی با ما نشست خواهند داشت و چهار نشست نقد فیلم هم داریم. برای خیلی از سازمان‌ها پل ارتباطی شدیم؛ از بنیاد ۱۵ خرداد تا نیروی انتظامی که برایشان میتینگ ترتیب می‌دهیم که با فیلمسازهای تراز اول ارتباط برقرار کنند، چون وظیفه جشنواره زمینه‌سازی برای صنعت پویانمایی است. شبکه‌های تلویزیونی هم درخواست ورود داده‌اند. بسیاری از هنرستان‌های استان‌ها دوست دارند اردوهای یک روزه در جشنواره داشته باشند که سعی می‌کنیم شرایطش را فراهم می‌کنیم.

*** این جشنواره در سطح جهان چقدر شناخته شده و آیا جوایز دوره‌های قبل موجب شهرت جشنواره در جهان شده است؟**

-یکی از مهم‌ترین آیتم‌های شناخته شدن این جشنواره حضور افراد مطرح این حوزه در دوره‌های مختلف جشنواره بوده است. زمان و مکان برگزاری ثابت این

جشنواره، جذب فیلم خوب، حضور داوران شاخص و سایت فعال در طول سال جزو امتیازات مهم این جشنواره است. داورانی را که دعوت می‌کنیم در اولین اقدام سایت جشنواره را بررسی می‌کنند تا ببینند در دوره‌های قبل چه کسانی در این جشنواره حضور داشتند. مثلاً حضور مایکل دودوک و الکساندر پتروف در دوره‌های پیشین از امتیازهای مهم جشنواره پویانمایی تهران محسوب می‌شود. ما هر دوره در زمینه جذب آثار در حال رشد بودیم، تا به حال هیچ فیلمساز ننگفته سطح جشنواره‌تان پایین است و من به این دلیل در جشنواره شرکت نمی‌کنم. در دنیا جشنواره پویانمایی تهران را به همان اندازه که در کشور خودمان شناخته شده است، می‌شناسند به همین دلیل فیلم‌های درجه یکی در این جشنواره حضور پیدا می‌کنند، به عنوان مثال فیلمی که برای اسکار پذیرفته شده به جشنواره ما هم می‌آید. مثلاً فیلمی که در جشنواره ونیز نمایش داده شده، امسال در بخش مسابقه آثار بلند سینمایی ما حضور دارد و برایش مهم است که از جشنواره ما جایزه بگیرد جوایز ما دیگر نقدی نیست و صرفاً تندیس است اما کسب این جایزه برای آن‌ها امتیاز مهمی محسوب می‌شود.

امسال از پیر هبرت که دو سال پیش داور در این جشنواره بود، خواستیم آثارش را برابیمان بفرستد تا در جشنواره به نمایش بگذاریم و او در پاسخ اعلام کرد که علاوه بر آثارش یک فیلم ویدئویی هم می‌فرستد. او در این فیلم می‌گوید من هر روز به یاد ایران هستم زیرا فرشی که در جشنواره پویانمایی تهران به من هدیه داده شد، روی دیوار خانه‌ام نصب است و هر روز که این فرش را می‌بینم به یاد جشنواره معتبر و بزرگ پویانمایی ایران می‌افتم.

در جشنواره‌های خارجی زیادی شرکت کرده‌ام، به واقع می‌توان گفت ما در زمینه جذب مخاطب و حضور مخاطب در سالن‌های نمایش فیلم، شاید جزو سه جشنواره بزرگ دنیا باشیم. در حالی که در خیلی از جشنواره‌های دنیا شاهد بوده‌ام که تعداد داوران به اندازه تماشاگران داخل سالن بوده است. بسیاری از مهمانان و داوران خارجی ما نمی‌توانند باور کنند که این حجم از جمعیت در این جشنواره حضور پیدا می‌کنند، به تماشای آثار می‌نشینند و در نشست‌ها و کارگاه‌ها شرکت می‌کنند و این در حالیست که در واقع هیچگونه امکانات اقامتی برای مهمانان جشنواره وجود ندارد.

ناهید صمدی اصل:

آثار کوتاه بسیار با کیفیت بودند

هیات انتخاب

امسال جشنواره با فاصله یک سال از دوره قبل برگزار می‌شود و با وجود این زمان کوتاه، حجم آثار رسیده بسیار زیاد بود و گرچه فیلم بلند، کوتاه، تجربی و... به جشنواره ارسال شده بود، عمده تمرکز کارها بر بخش کوتاه و آثار هم بسیار با کیفیت‌تر و بهتر بودند. همچنین آثار کوتاه ایرانی از نظر ایده و اجرا در سطح مطلوبی بود و در بخش دانشجویی آثار متفاوت بودند و باید بگویم در این دو بخش بیشترین کیفیت را شاهد بودیم.

به طور کلی کیفیت آثار ایرانی خوب است، اما همچنان در قیاس با فیلم‌های خارجی فاصله‌ای وجود دارد و ما نیاز به پیشرفت داریم. هنرمندان ما در عرصه انیمیشن تکنیک و داستان را به خوبی می‌شناسند ولی هنوز مدیای انیمیشن در ایران هم تراز با آثار جهانی نشده است. نباید فراموش کنیم که سیستم‌های دیجیتال و کامپیوتری در ایران بسیار گرانقیمت و ارتباط با دیگر کشورها نیز بسیار سخت است که این عوامل می‌تواند موجب پایین آمدن کیفیت آثار شود. البته هیات انتخاب فیلم‌های ارسال شده به جشنواره را متناسب با همین اقتضات قضاوت کردیم.

همچنین نگاه به مدیای انیمیشن در آثار خارجی نسبت به ایرانی کاملاً متفاوت است. در آثار خارجی معمولاً تولیدکنندگان به سمت انیمیشن می‌آیند تا موقعیت و فضایی فانتزی، آستره یا فضایی که در آثار رئال غیر قابل اجراست، خلق کنند. آنچه که در آثار غربی مشهود است، شناخت هنرمندانشان از هنرهای تجسمی است که از آن در انیمیشن نیز استفاده می‌کنند، اما ما در هنرهای پایه ضعیف‌تر هستیم و این خود دلیلی بر ایجاد فاصله بین سینمای انیمیشن ایران با دیگر کشورهاست.

از دیگر نکاتی که در کارهای ایرانی می‌بینم این است که روایت، داستان و ایده‌ای که قرار است در کار کوتاه اجرا شود به خوبی پرورانده نمی‌شود. هنرمندان ما احتیاج دارند در این زمینه بیشتر کار کنند و بیشتر کمک بگیرند. در آثار ایرانی معمولاً داستان بر

اساس تکنیک نوشته می‌شود، ولی این روند باید برعکس باشد و تکنیک باید بر اساس موقعیت و داستان اجرا شود. در رفع این نقطه ضعف نیاز به تمرین، اجرا و تداوم فعالیت داریم تا به نقطه مطلوب برسیم.

فیلم‌های خارجی به ویژه فیلم‌های فرانسوی به قدری آثار خوبی هستند که مشخص است تولیدکنندگان این فیلم‌ها با تصویر مائوس هستند، ولی در ایران هنوز تولیدکنندگان انیمیشن با تصویر مائوس نیستند با این حال معتقدم به زودی به استانداردهای روز سینمای انیمیشن خواهیم رسید.

از دیگر نکاتی که می‌توان اشاره کرد این است که اغلب کسانی که در بخش انیمیت، کامپوزیت و... کار می‌کنند خودشان فیلمساز هستند ولی ما به تخصصی‌تر شدن تولید و کار گروهی بیشتر نیاز داریم، چراکه انیمیشن اساساً محصول کار گروهی است. البته باید به این نکته اشاره کنم که چند مورد از آثار ایرانی واقعاً به شکلی حرفه‌ای و هم سطح استانداردهای جهانی ساخته شده‌اند، اما منظور من کلیت فضای تولید در ایران است.

در بخش دیگر صحبت‌هایم می‌توانم بگویم جشنواره در رشد سینمای انیمیشن تأثیرگذار است. کسانی که در حوزه انیمیشن فعالیت می‌کنند، این جشنواره را با جدیت دنبال می‌کنند و فیلم‌ها را می‌بینند. این جشنواره فضای گفت‌وگو و ارتباط بین تولیدکنندگان آثار را فراهم می‌کند که اتفاق بزرگ و تأثیرگذاری است. در طول این سال‌ها که جشنواره برگزار شده است، میزان تأثیرگذاری آن بر سینمای انیمیشن غیر قابل انکار است و به نوعی فضای انیمیشن ایران را به‌روز کرده است. نکته دیگر این است که این رویداد فرصتی برای دیده شدن آثاری است که هیچ امکانی برای دیده شدن ندارند و در بین آنها می‌توان شاهد آثار سینماگران با استعدادی بود. در مورد فیلم‌های بلند باید بگویم تعداد آثار بلند کم بود زیرا فاصله زمانی این رویداد با دوره قبل کمتر از دوره‌های پیشین بود. در سینمای بلند انیمیشن امکان بازگشت سرمایه غیر قابل پیش‌بینی و از طرفی زمان تولید انیمیشن هم طولانی است به همین دلیل کم بودن تعداد فیلم‌های بلند طبیعی است و در بین همین آثار هم چند فیلم واقعاً با کیفیت وجود داشت که فکر می‌کنم بسیار مورد توجه قرار می‌گیرند.

در پایان اینکه، انتخاب آثار به شکلی کاملاً منظم صورت گرفت و هیچ کس خارج از هیات انتخاب در انتخاب آثار دخالت نداشت.

بهنود نکویی:

تولیدکنندگان انیمیشن به بلوغ در فرم و روایت رسیده‌اند

هیات انتخاب

همواره ممکن است یک دوره از جشنواره با حضور پر رنگ آثار درخشان همراه باشد، حجم فیلمسازان صاحب سبک و اصطلاحاً کاربرد بالا باشد و دآوری‌ها سخت شود، اما ممکن است دوره‌هایی هم وجود داشته باشد که آثار از کیفیت بالایی برخوردار نباشند. باید بگویم در این دوره شاهد حضور فیلم‌های خوب و با کیفیت هستیم.

در کنار بخش بین‌الملل فیلم‌های ایرانی نیز آثار قابل دفاع و خوبی بودند و آثار فیلمسازان داخلی واقعاً برآزنده حضور در جشنواره‌های معتبر دنیا هستند و این نشان می‌دهد که سینمای انیمیشن ایران مسیر رو به رشدی را طی می‌کند.

جشنواره پویانمایی همواره در جهت‌دهی سینمای انیمیشن نقش بسیار پررنگی داشته و در علاقه‌مند کردن نوجوانان به این حوزه بسیار تأثیرگذار بوده است. این جشنواره فضایی را ایجاد می‌کند که مشتاقان به فعالیت در این حوزه با هم ارتباط بگیرند. از طرفی انتخاب خوب داوران و وسواسی که محمدرضا کریمی صارمی در کیفیت این جشنواره دارد، باعث شده که این رویداد به مرور به اعتبار خوبی دست پیدا کند.

ورک‌شاپ‌های آموزشی که در این رویداد شاهدشان بودیم در رشد انیمیشن کشور و به ویژه سینمای کوتاه انیمیشن بسیار تأثیرگذار بوده و در زمانی که به دلیل شیوع کرونا برگزاری جشنواره پویانمایی تهران لغو شد، جای خالی آن در سینمای انیمیشن به وضوح احساس می‌شد. رفتار مناسب برگزارکنندگان جشنواره باعث شده که تولیدکنندگان انیمیشن و فعالان این عرصه، جشنواره پویانمایی را متعلق به خود بدانند و سینماگران داخل و خارج از کشور نگرش بسیار مثبت و خوبی به جشنواره دارند.

جشنواره پویانمایی تهران حضور چند نسل از فیلمسازان انیمیشن را در خود دیده و به یک نوستالژی برای فعالان این عرصه تبدیل شده است. بسیاری از دوستانی که در برگزاری این جشنواره نقش دارند افرادی حرفه‌ای، با محبت و صمیمی هستند و این باعث شده با گروهی همدل، همراه و حرفه‌ای روبه‌رو باشیم. در عین حال جشنواره پویانمایی یکی از رویدادهای فرهنگی معتبر کشور است و در دنیا نیز به جایگاه ویژه‌ای رسیده است. شاهدیم که هر سال فیلمسازان مهمی در این جشنواره حضور دارند و این نشان می‌دهد که جشنواره از سوی دغدغه‌مندان و فعالان این حوزه به دقت رصد می‌شود.

به دلیل اینکه بیش از ۱۵۰۰ اثر به بخش‌های مختلف این دوره از جشنواره ارسال شد، جشنواره بسیار پرکاری به حساب می‌آید و زمان زیادی برای انتخاب آثار صرف شد.

در بخش دانشجویی بین‌الملل تنوع آثار بسیاری وجود داشت. در این آثار هم از لحاظ محتوا و هم از لحاظ تکنیک با خلاقیت بالایی مواجه بودیم و به مخاطبان جشنواره پیشنهاد می‌دهم آثار این بخش را با دقت ببینند زیرا فرم‌دهی به کاراکتر، تکنیک، روایت داستان و... بر اساس اصول آکادمیک انجام شده است. بخش دانشجویی نقطه قوت جشنواره امسال است و نشان می‌دهد که دانشجویها بسیار فعال هستند.

روند برگزاری جشنواره به واسطه شیوع کرونا دچار اختلال شد و سال گذشته در خرداد ماه شاهد برگزاری این رویداد بودیم. به دلیل برگزار نشدن جشنواره در مدتی نسبتاً طولانی آثار به نوعی تلنبار شده و تعداد بسیاری به جشنواره ارسال و این مسئله باعث شد تعداد آثار داخلی نسبت به دوره‌های قبل بیشتر باشد، اما با این حال در جشنواره امسال هم شاهد رونق بودیم و تعداد فیلم‌های ایرانی بسیاری به جشنواره ارسال شده است.

خوشبختانه فضای تولید انیمیشن در ایران به خصوص در بخش فیلم کوتاه انیمیشن رشد بالایی داشته و سینماگران به یک بلوغ در فیلمسازی و روایتگری رسیده‌اند و این نکته را از نقاط قوت انیمیشن‌های ایرانی می‌دانم. در حوزه فیلم‌های سینمایی بلند هم در بخش داخلی و بین‌المللی شاهد رشد خوبی هستیم و آثاری که امسال دیدیم در فرم و محتوا و روایت قصه واقعاً قابل تأمل و دیدنی هستند.

سیزدهمین دوره جشنواره پویانمایی تهران در بخش بین‌الملل بسیار پربار است و شاهد حضور فیلم‌هایی هستیم که برخی از آن‌ها در رویدادها و جشنواره‌های معتبر دنیا نیز حضور داشته‌اند.

حمیدرضا حافظی:

انیمیشن می‌تواند به اندازه نفت درآمدزایی کند

هیات انتخاب

در جشنواره امسال آثار درجه یک بسیاری را شاهد خواهیم بود که در بالاترین سطح کیفی سینمای انیمیشن جهان قرار می‌گیرند و به نظر من با توجه به تجربه چندساله برگزاری جشنواره پویانمایی و هوشمندی دبیر جشنواره، امسال شاهد فیلم‌های خوبی خواهیم بود. سعی ما در هیات انتخاب این بود که فیلم‌های خوبی به جشنواره راه پیدا کنند و آثاری در این جشنواره نمایش داده شوند که به ارتقای انیمیشن ایران کمک کنند و اکثر آثار راه‌یافته نیز توانستند مجموع آرای اعضای هیات انتخاب را کسب کنند.

امسال شاهد رنگ‌آمیزی موضوعی و فرمی بین فیلم‌های انیمیشن بودیم. در بین فیلم‌ها آثاری دیده می‌شود که به مضامین عمیق عرفانی و فلسفی پرداخته‌اند و در واقع مضامین پیچیده‌ای دارند و از طرفی شاهد فیلم‌هایی هستیم که مضامین ساده را دستمایه اثر خود قرار داده و با خلاقیت در قالب انیمیشن قصه‌شان را روایت کرده‌اند. امسال شاهد تنوع تکنیک‌های اجرایی در بین فیلم‌ها بودیم و انیمیشن‌سازهای ایرانی آثار قابل توجهی با تکنیک استاپ موشن، دو بعدی، سه بعدی، تجربی و... داشتند که اتفاقاً پیشرفت‌هایی هم در همه زمینه قابل مشاهده است.

فکر می‌کنم ضعفی که سال‌های قبل هم شاهدش بودیم، همچنان وجود دارد و علی‌رغم اینکه با سبدهای رنگارنگ از موضوعات و تکنیک‌ها روبه‌رو هستیم، اما ضعف در داستان‌گویی مشهود است. هر چند پیشرفت‌هایی در این حوزه صورت گرفته اما همچنان نیاز داریم در حوزه فیلمنامه پیشرفت کنیم. در واقع پیشرفتی که در داستان‌گویی و فیلمنامه داشتیم به اندازه رشدان در تکنیک نبوده و باید کارگاه‌های آموزشی بیشتری برای تولیدکنندگان انیمیشن داشته باشیم. همچنین مدیران فرهنگی باید برنامه‌های بیشتری برای ارتقای سطح کیفی فیلمنامه در سینمای انیمیشن داشته باشند. البته باید بگویم که در بین فیلم‌های این دوره از جشنواره محدود آثاری هستند که هم در تکنیک و هم در قصه‌گویی توانسته‌اند

درخشان باشند و آنچه که مطرح کردم یک ضعف کلی است. در گذشته گفته می‌شد که سینمای انیمیشن ایران در تکنیک بسیار ضعیف است و اکثر انتقادهای متوجه ضعف سینمای انیمیشن ایران در تکنیک بود، اما امروز شاهدیم که انیمیشن ایران در این مورد بسیار پر توان است و نهادهای فرهنگی آثار بسیار خوب و با کیفیتی تولید می‌کنند، اما هنر داستان‌گویی ما عقب‌تر از هنر اجرا در انیمیشن است و به نظر من یکی از دلایل اصلی این اتفاق ریشه در ادبیات ما دارد. ما باید اقتباس‌هایمان را علمی‌تر کنیم و اگر قصد داریم گفته‌هایمان را به ادبیات کهن پیوند دهیم باید آن‌ها را امروزی و دراماتیک کنیم، از طرفی باید بین ادبیات ملی ما و آثار روز جهان پیوندی وجود داشته باشد.

یکی از اصلی‌ترین کارهایی که می‌توان انجام داد این است که فعالان عرصه انیمیشن، آثار موفق دنیا را دنبال و عوامل موفقیت این آثار را کشف کنند. تولیدکنندگان ایرانی کنکاش کمتری روی آثار انیمیشن روز جهان دارند در حالیکه نیاز داریم روی فیلمنامه‌های موفق دره‌بین بیندازیم و این آثار را بیشتر آنالیز کنیم.

امروز که در تکنیک به سینمای روز دنیا نزدیک شده‌ایم، نیاز اصلی سینمای انیمیشن ایران رفع ضعف‌های موجود در فیلمنامه است که البته این ضعف در سینمای رئال ما هم وجود دارد. قطعاً همه تقصیر را نمی‌توان متوجه فیلمنامه‌نویسان دانست، مسئولان باید حمایت‌های بیشتری از فیلمنامه داشته باشند و دستمزد فیلمنامه‌نویسان افزایش یابد.

علاوه بر این باید با کمک رسانه‌ها و بحث‌های کارشناسی که مطرح می‌کنند حلقه‌های مفقوده فیلمنامه‌های انیمیشن را پیدا کرد. با رفع این مشکلات و با توجه به اینکه ادبیات ما در نثر، نظم و حتی ادبیات شفاهی غنی است می‌توانیم به فیلمنامه‌های درخشانی برسیم.

بودجه، سواد، اشتیاق و عشق و علاقه مجموعه عواملی است که سینمای انیمیشن ایران را ساخته‌اند. ایمان دارم که انیمیشن ایران به زودی در جهان بسیار مطرح می‌شود و برای اینکه زودتر به این سطح برسیم، باید از این سینما حمایت شود و با فرصت‌سازی جلوی مهاجرت انیماتورها و هنرمندانمان را بگیریم. باید زمینه‌ای فراهم شود که انیماتورها و فعالان انیمیشن به جای تمایل به کار با کمپانی‌های خارجی به کمپانی‌های داخلی رغبت بیشتری داشته باشند.

سینمای انیمیشن به اندازه نفت می‌تواند برای کشور درآمدزا باشد و بایستی یک اراده ملی برای ارتقای این سینمای ارزشمند وجود داشته باشد.

سینمای انیمیشن ایران به صنعتی شدن نزدیک تر شده است

هیات انتخاب

گرافیکی تازه ایرانی بودند و از آنجا که جشنواره پویانمایی به دلیل اعتبارش همیشه پذیرای آثار خارجی با کیفیت بوده، به محلی برای دیده شدن این آثار تبدیل شده است که شاید در دسترس نباشند. فعالان این حوزه می‌توانند آن‌ها را در این رویداد مشاهده کنند و با اتفاقات روز هنری در دنیا آشنا شوند. از طرفی بخش‌های مختلف این رویداد اعم از بخش کودک و نوجوان، سریال‌های انیمیشن، بخش دانشجویی و... باعث شده که به لحاظ محتوایی نیز شاهد یک تقسیم‌بندی باشیم که می‌تواند نگاه مراجعه‌کننده به جشنواره و تولیدکنندگان آثار را تخصصی‌تر کند.

مجموعه‌ای از فعالیت‌ها است که در نهایت یک محصول انیمیشن را پدید می‌آورد. در مقاطعی گفته می‌شد که سینمای انیمیشن ایران در فیلمنامه ضعف دارد، ولی با وجود این پیشرفت‌ها ضعف و مشکلات متعددی در این عرصه وجود دارد که شاید یکی از مشکلات فیلمنامه باشد و یکی دیگر از مسائل را که انیمیشن ایران با آن درگیر است، مهاجرت فعالان این عرصه است. در واقع مسئله اصلی این است که انیمیشن همچنان به جایگاه واقعی خود نرسیده است و به همین دلیل برای بررسی، آسیب‌شناسی و رفع ضعف‌های آن در بخش‌های مختلف برنامه‌ریزی چندانی وجود ندارد.

ما زمانی می‌توانیم به آسیب‌شناسی دقیق در این حوزه امیدوار باشیم که زیرساخت‌ها فراهم شوند و برنامه‌ریزی مشخصی وجود داشته باشد و چشم‌اندازی تعیین کنیم و بعد از زمان تعیین‌شده به بررسی نقاط قوت و ضعف خود برسیم. در این سال‌ها این سینما بیش از اینکه گفته شود به دلیل حمایت‌ها زنده مانده با فعالیت عاشقان انیمیشن به حیات خود ادامه داده است و ما نمی‌توانیم یک ساختار منسجم از فعالیت‌ها را ببینیم که آن را مورد بررسی قرار دهیم. به نظر من آنچه که می‌تواند تمام ضعف‌ها را در حوزه انیمیشن برطرف کند، استمرار تولیدات و تعاملش با بازار است، اگر این اتفاق رخ دهد معضلات اصلی انیمیشن حل می‌شوند.

من تا به حال در جشنواره پویانمایی جزو هیات انتخاب نبودم و اولین تجربه‌ام را در این دوره کسب کردم. به نظر من روند انتخاب آثار بسیار منظم و دقیق بود و اپلیکیشنی برای رأی‌گیری و نمره دادن به آثار طراحی شده بود که این شرایط باعث شد دقت بیشتری در انتخاب‌ها صورت گیرد.

جشنواره پویانمایی به دلیل اهمیت و اعتباری که دارد همیشه هم محل چالش و هم محل رجوع آثار انیمیشن تولید شده در کشورمان است. شاید تنها تفاوت این دوره از جشنواره با دیگر دوره‌ها فاصله این جشنواره با دوره قبلی آن باشد.

دوره قبلی جشنواره به دلیل شیوع ویروس کرونا کمی دیرتر برگزار شد و به همین دلیل فاصله دوره قبل از سیزدهمین جشنواره بر خلاف گذشته، کمتر از دو سال بود و به همین دلیل نمی‌توان با بررسی فیلم‌های ارسال شده به این رویداد به یک ارزیابی کلی درباره تولیدات انیمیشن ایران رسید چرا که تولید انیمیشن معمولاً زمانبر است و زمان بیشتری برای آماده شدن آثار نیاز است. به همین دلیل اکثر آثاری که به این دوره از جشنواره ارسال شده‌اند، آثاری هستند که به جشنواره قبل نرسیدند و به همین دلیل طبیعتاً تعداد و تنوع آثار در جشنواره‌های قبلی احتمالاً بیشتر بوده و شرایط مساعدتری برای ارزیابی کلیت سینمای انیمیشن ایران در آن دوره‌ها وجود داشته است.

این سینما در سال‌های اخیر رشد خوبی داشته و بازار انیمیشن از هر دو حیث هنری و تکنولوژیک در حال رشد است، بازار انیمیشن ایران هم در تعاملی با جریان‌های خارجی قرار گرفته و شاهدیم که تعداد تولیدات ایرانی در قالب‌های فیلم بلند و کوتاه نشانی از تغییر و رشد در سینمای انیمیشن دارد که به نظر من نسبت به گذشته شکل به‌روزتری داشته و رویکرد سینمای انیمیشن به صنعتی بودن نزدیک‌تر شده است. علاوه بر بالا رفتن تعداد تولیدات انیمیشن می‌توان به تعدد استودیوها و آثار موفق در عرصه‌های جهانی نیز اشاره کرد که نشانی از همین رویکرد صنعتی شدن دارد.

تمام فعالان انیمیشن در گذشته همه توجهشان به اتفاقات این جشنواره بود و در این جشنواره شاهد نوآوری‌ها و کارهای

مسعود زین العابدین:

سراغ سوزش‌های بومی برویم

هیات انتخاب

آثاری که امسال به جشنواره پویانمایی ارسال شده بود هم از لحاظ کمی و هم از لحاظ کیفی نمره قبولی می‌گرفت.

در بخش بین‌الملل هر سال تعداد قابل توجهی فیلم از نقاط مختلف دنیا به این جشنواره ارسال می‌شود که نشان از اهمیت این رویداد دارد. وقتی افراد سعی دارند به یک جشنواره خارجی راه پیدا کنند به دنبال کسب اعتبار و رزومه هستند و این نشان می‌دهد که جشنواره پویانمایی تهران برای آن‌ها حائز اهمیت و اعتبار است.

شاید در گذشته تعداد آثار انیمیشن بلند تولید شده در سال به تعداد انگشتان یک دست هم نمی‌رسید و به همین دلیل فضای رقابتی هم ایجاد نمی‌شد، اما امروز تعداد تولیدات انیمیشن به قدری رشد داشته که بیش از ۱۰ اثر بلند به این رویداد ارسال شده است. به نظر من جشنواره پویانمایی هم سهمی در این اتفاق دارد و یکی از دلایل چنین رشدی به استمرار برگزاری جشنواره پویانمایی تهران مربوط می‌شود. همانطور که گفتم نکته جالب توجه تعداد بالای انیمیشن‌های ارسال شده به این جشنواره است که این تعداد واقعاً قابل تأمل است.

قطعاً این جشنواره نقش پررنگی در پیشرفت سینمای انیمیشن در ایران داشته است ولی این پیشرفت در بخش‌های مختلف متفاوت است. به عنوان مثال ما در بخش انیمیشن تجربی و سینمایی پیشرفت‌های چشم‌گیری داشتیم ولی در موضوعات اجتماعی و دینی انیمیشن ما همچنان ضعیف است. در حوزه کودک و نوجوان هم ضعف‌هایی وجود دارد و لازم است که برای ارتقای مفهومی آثار انیمیشن برنامه‌ریزی کنیم. نکته جالب توجه در بین آثار ارسال شده امسال به جشنواره این است که هم از افرادی چون استاد علیمراد اثر به جشنواره ارسال شده است و هم شاهد ارسال اثر از سوی دانش‌آموزان دبیرستانی بودیم. اینکه اقشار مختلف امروز برای جشنواره اثر تولید کرده‌اند، نشان می‌دهد که انیمیشن ایران توسعه پیدا کرده و این نکته بسیار حائز اهمیت است و همین

نوجوانان دبیرستانی که امسال اثری به جشنواره ارسال کرده‌اند در سال‌های آینده انیمیشن‌سازهای مهم کشورمان خواهند بود.

سینمای رئال ما در طول سالیان مختلف به بلوغ در محتوا و مضمون رسیده است. در واقع سینمای اجتماعی و دفاع مقدس ما توانسته بلوغ پیدا کند و در سینمای اجتماعی مسائل مربوط به جامعه همواره به خوبی مطرح می‌شوند و آسیب‌های اجتماعی همواره مورد توجه فیلمسازان هستند. همچنین در سینمای دفاع مقدس شاهدیم که این سینما توانسته فرهنگ دفاع مقدس را به خوبی به تصویر بکشد، اما در انیمیشن تا امروز بیش از هر چیز به تکنیک و ابزار توجه داشتیم و حالا لازم است که افراد فعال در این حوزه محتوای متناسب با فرهنگ ما تولید کنند تا بخش قابل توجهی از نیازهای فکری ما در این عرصه تأمین شود. سینمای انیمیشن ما نیاز دارد همانقدر که در تکنیک پیشرفت داشته است، به پیشرفت در محتوا و مضمون برسد.

به نظر من یکی از اصلی‌ترین راهکارهای موجود برای رشد در محتوا و مضمون اقتباس است. ما ادبیات کهن و همچنین ادبیات امروزی پربراری داریم و می‌توانیم با اقتباس‌های کارشناسی شده آثار خوبی تولید کنیم. جشنواره پویانمایی تهران هم در جهت‌دهی‌ها می‌تواند تأثیرگذار باشد و یکی از اتفاقات مثبتی که امسال در این رویداد شاهد بودیم این است که در هیات انتخاب با تأکید دبیر جشنواره بحث مضمون و محتوا نیز مدنظر قرار گرفت. جشنواره حتی می‌تواند یک بانک ایده تشکیل دهد تا افرادی که تخصصی در تولید و ساخت انیمیشن هم ندارند، بتوانند ایده‌ها و قصه‌های مدنظر خود را مطرح کنند و افراد فعال در این عرصه و هنرمندان می‌توانند با مراجعه به این بانک ایده از آن‌ها الهام بگیرند. علاوه بر این کارگاه‌های علمی و کارگاه‌های تحلیل محتوا و مضمون نیز می‌توانند نقشی آموزنده برای نگارش فیلمنامه‌های خوب داشته باشند.

در نشست خبری سیزدهمین جشنواره پویانمایی تهران چه گذشت؟

ایران به قطب بزرگی در تولید انیمیشن تبدیل شده است

سال‌هاست طراحی شده است اما در جشنواره پویانمایی سیزدهم قرار است برای جاماندگان از اکران‌های نمایش باشد. همچنین امسال در باغ کتاب که یک سالن به نمایش آثار جشنواره اختصاص داده است، صبح‌ها ویژه مدارس و عصرها ویژه خانواده اکران خواهیم داشت. سالن باغ کتاب ویژه آثار اقتباسی کوتاه از کتاب‌های کانون نیز خواهد بود. در سالن کانون اصفهان، آسیفای اصفهان، نیز عین به عین سالن اصلی تهران نمایش خواهند داشت.

بخش پایان‌نامه‌های علمی نیز به جشنواره اضافه شده است و در این زمینه یک جلسه نقد و بررسی خواهیم داشت و در نهایت از مجموع ۵۳ پایان‌نامه ۲۸ پایان‌نامه در معرض نمایش قرار می‌گیرد. در کشور ما به قدری پایان‌نامه‌های خوبی وجود دارد که شرایط پخش ندارند و ما می‌خواهیم این آثار را با ایجاد زیرساخت‌های لازم حمایت کنیم.

نمایش ویژه برای بچه‌هایی است که براساس نیازهای مخاطبان برنامه‌ریزی شده است، برای مثال در بخش جشنواره جشنواره‌ها در هر سانس بهترین فیلم‌های دنیا نمایش داده می‌شود. همچنین مروری بر آثار چین خواهیم داشت. در کنار این بخش، هیاتی از چین می‌آیند که برای تبادل اندیشه و فکر، یک غرفه در بخش بازار نیز به آنها اختصاص دادیم. همچنین در حوزه پویانمایی دینی که در دوره قبل منتخبی از نظر داوران نداشتیم، بررسی‌هایی را صورت دادیم و بر این اساس ۱۰ سال تولیدات دینی پویانمایی را بررسی کردیم.

انجمن سینمای جوانان ایران تقریباً چند سالی است که آثار انیمیشن خوبی تولید کرده است و برای اینکه بتوانیم استعداد‌های موجود در هنرستان‌ها را نیز پوشش دهیم، با این انجمن تعامل کردیم تا از این ظرفیت استفاده کنیم. به لطف آقای علامتی طراحی را در جشنواره اجرا می‌کنیم که بسیار حائز اهمیت است؛ در واقع استودیوی طراحی کردیم تا با بهره‌گیری از اساتید مهمان جشنواره، سرفصل‌های درسی در حوزه انیمیشن به مدیریت وحید گلستان ضبط شود و آنها را به صورت آنلاین در شاد پخش می‌کنیم، اما در نهایت یک پکیج ۴۰ دقیقه‌ای برای همه هنرستان‌ها ارسال می‌کنیم. انجمن سینمای جوان فرصت بسیار خوبی برای ورود هنرجویان و استعداد‌های هنرستانی است.

نشست خبری سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران با حضور حامد علامتی مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، محمدرضا کریمی صارمی دبیر جشنواره پویانمایی تهران و حسین مددی روابط عمومی و دستیار رسانه‌ای مدیرعامل کانون صبح روز سه‌شنبه ۸ بهمن‌ماه در سالن نشست‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شد. در ابتدای این نشست محمدرضا کریمی صارمی دبیر سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران به شرح جزئیات جشنواره پرداخت و گفت: به یاری خدا سیزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران از ۱۳ تا ۱۷ اسفندماه با نمایش فیلم در چهار سالن در تهران و اصفهان برگزار می‌شود. تولیدکنندگان انیمیشن‌های سینمایی در دنیا زیاد نیستند اما اکنون ایران به قطب بزرگی تبدیل شده است و آمار غیررسمی مرز تولید ۲۵ اثر انیمیشن را نشان می‌دهد که قطعاً سرمایه‌گذاران غیردولتی نیز دارند.

بچه‌های ما بر تکنولوژی غالب شده‌اند، نمونه‌اش فیلم انیمیشن «بچه زنگ» است که فروش آن از مرز ۶۰ میلیارد تومان گذشت، بنابراین امروز انیمیشن فرصت سرمایه‌گذاری خوبی حساب می‌شود.

جشنواره سیزدهم در دو بخش مسابقه ایران و بین‌الملل برگزار می‌شود. این جشنواره به دلیل این‌که کاخ ویژه دارد، در زمان مشخصی برگزار می‌شود، از حمایت‌های سازمانی برخوردار است، مخاطبان خاصی نیز دارد و از اعتبار جهانی ویژه‌ای برخوردار است، اما برای اینکه بتوانیم به تقویم اصلی خودمان که به دلیل کرونا کمی جا به جا شده بود، برسیم، کمی زودتر نسبت به قبل برگزار کردیم که با دیگر جشنواره‌های جهانی همچون انسی تداخل نداشته باشیم.

نمایش فیلم‌ها در قالب هفت پاکس خواهد بود. ۱۵۵۸ اثر ثبت شده از کل جهان داریم که آثار رسیده به دبیرخانه شامل ۱۳۲۸ اثر و آثار راه‌یافته به بخش مسابقه ۳۳۴ اثر بود. همچنین از مجموع ۱۳۹ فیلم ایرانی، ۳۹ فیلم به بخش مسابقه راه پیدا می‌کند که توسط هیات داوران انتخاب می‌شوند.

اکران آثار که بدون بلیت‌فروشی و رایگان خواهد بود و علاوه بر سالن‌های اصلی سینما کانون، باغ کتاب و موزه کانون نیز جزو سالن‌های نمایش‌دهنده آثار جشنواره است. موزه کانون

زین العابدینی، حمیدرضا حافظی، امیرحسین صالحی و بهنود نکویی بودند. هدی اثنی عشری، اسماعیل شرعی، سید عارف علوی، امید خوش نظر و شهرام خوارزمی داوران مسابقه ایران، امین رضا لطفعلی زاده، رامتین شهبازی و بهرام عظیمی داوران مسابقه دانشجویی، فرهاد فلاح، مجید اسماعیلی و حامد کاتبی داوران مسابقه دینی و ارزش‌های انقلاب اسلامی و مهدی کشاورز افشار، محمدرضا حسنائی، فرخ یکدانه و احمد سفلاهی داوران بخش پایان‌نامه‌ها هستند. همچنین، داوران مسابقه بین‌الملل شامل مایکی کانتولا از فنلاند، یانتونگ زو از چین، الکسی دمین از روسیه، پدرو سرازینا از پرتغال و هرمز حقیقی از ایران هستند. داوران سیف‌ز نیز مایکی کانتولا از فنلاند و حسن شاه‌محمدی از ایران هستند. بخش نمایش‌های ویژه به شیوه غیررقابتی و به منظور فراهم‌آوری عرصه‌ای برای تبادل تجربه و اندیشه هنرمندان و ایجاد زمینه‌ای مناسب برای ارزیابی جایگاه آثار سایر کشورها شکل گرفته است. گزیده‌ای از آثار برگزیده جشنواره‌های مختلف جهانی و مروری بر آثار یک مکتب یا سبک ویژه از مواردی است که در این بخش به نمایش گذاشته خواهد شد که پویانمایی دینی منتخبی از یک دهه آثار معناگرا را شامل می‌شود. بخش جشنواره جشنواره‌ها را داریم که به سیاق دوره‌های پیشین، مجموعه‌ای از فیلم‌های موفق و مطرح جهان از جمله انسی، زاگرب، هیروشیما، اتاوا و ... را نمایش می‌دهد. همچنین در این بخش، مروری بر آثار چین (شانگهای) داریم که شامل آثاری از شرکت میو شامل تولیدات انیمیشن، فیلم کوتاه و سریال می‌شود. در بخش «چشم انداز» نیز آثاری با تاکید بر جنبه‌های آموزشی و اطلاعاتی، به شیوه غیررقابتی و با گزینش از میان تولیدات کشور به نمایش درمی‌آید.

ساختار آثار بر اساس فضای ریزوماتیک شامل عناصری مانند «روایت»، «تکنیک»، «حرکت»، «صحنه»، «شخصیت» و «صدا» است، هنگامی که به مثابه نقاط ربط عمل کرده و به یکدیگر ارجاع می‌دهند تا آن کل دربرگیرنده، یعنی فضای انیمیشن را بسازند.

پیر هربرت فیلمسازی کانادایی است که در جشنواره پویانمایی تهران نیز حضور داشته است و امسال به مرور آثار او می‌پردازیم. همچنین قرار است فرنوش عابدی درباره سختی‌های راه انیمیشن‌سازی و حضورهای پرشمار جشنواره‌ای خود صحبت کند.

در بحث نشست‌های تخصصی، بخش «فلسطین، سرزمین مقدس» را داریم؛ خیلی اتفاق می‌افتد که در دنیا وقتی فاجعه‌ای رخ می‌دهد، از سینما برای کمرنگ کردن آن فاجعه کمک می‌گیرند، به همین دلیل بنا داریم با برگزاری این نشست تخصصی برای تولیدکنندگان عرصه انیمیشن، تولید ۱۰ فیلم کوتاه انیمیشن را کلید بزنیم، چراکه کشتن ۱۱ هزار کودک در دو ماه باید ثبت جهانی شود. بنابراین از بهترین تولیدکنندگان دعوت به حضور کردیم تا ۱۰ فیلم خوب در این حوزه داشته باشیم. نباید از تولید پویانمایی دینی و ارزشی غافل شویم، اما از طرفی نیز معتقدیم ۹۸ درصد انیمیشن تولیدی کشور به جشنواره می‌آید و امسال با آثار خوبی در حوزه دینی و هویتی روبه‌رو بودیم که البته باید از نظر تکنیک فراتر باشیم.

هشتمین بازار ملی پویانمایی ایران نیز در جریان برگزاری جشنواره با ۲۸ شرکت‌کننده برگزار خواهد شد. روز پویانمایی پنجشنبه ۱۷ اسفندماه است که برای نمایش فیلم‌های پویانمایی ساعت ۹:۳۰ صبح در مراکز کانون برگزار می‌شود. نشست‌های نقد فیلم‌ها با اجرای رامتین شهبازی، با حضور کیارش زندی و با بررسی فیلم‌های «ده سالگی»، «موسی کو تقی»، «پوتین»، «در سایه سرو»، «نوروز ۱۴۰۱»، «دژکاک»، «سمپاش»، «پر»، «سو»، «دشت گل‌های زرد»، «زمین بازی» و «آسمان دوست‌داشتنی» برگزار می‌شود.

هیات انتخاب آثار شامل ناهید صمدی امین، مسعود

در ایران با دیگر تولیدکنندگان جهانی باشیم و اندیشه هنرمندان را با استناد به ارزش‌های ایرانی اسلامی به دنیا معرفی کنیم. تلاش ما بر اقتصادی شدن این صنعت است و ضرباهنگ تولید آثار پویانمایی بسیار تندتر از گذشته پیش می‌رود، چراکه پویانمایی ذاتاً ایجاز در انتقال مفاهیم و عواطف است، حکایت را ممکن می‌کند، عینیت می‌بخشد و دقیقاً با ذات مخاطب حرکت می‌کند. جشنواره امسال سعی می‌کند تبادل بین پیشکسوتان پویانمایی را با نوپایان این عرصه فراهم کند تا با تشویق، بتوانیم آنها را در مسیر بروز خلاقیت قرار دهیم.

امسال بخش‌هایی در کنار بدنه اصلی جشنواره، به بخش جنبی افزودیم که طعم و رنگ خاصی می‌دهد. شوربخانه برگزاری جشنواره سیزدهم با یکی از نسل‌کشی‌های قرون گذشته هم‌زمان شده است. پویانمایی به عنوان یک رسانه اثرگذار می‌تواند این وحشی‌گری را معرفی و موثر عمل کند. به همین دلیل نشستی را برگزار می‌کند تا رسالت خودش را به منصفه ظهور برساند.

در موضوع هوش مصنوعی نیز که بسیار مهم است، نشستی خواهیم داشت که باید به عنوان یک واقعیت انکارناپذیر آن را بپذیریم. حتماً پویانمایی متأثر از هوش مصنوعی خواهد بود و حتماً باید تدابیری در این زمینه اندیشیده شود.

حدود ۷۲ کشور جهان در جشنواره حضور دارند و تعداد کشورهایی که آثار هنرمندان آنها برگزیده شده، ۴۲ کشور است. ۱۵۵۸ اثر به جشنواره رسیده که ۱۳۹ اثر از ایران و ۱۹۵ اثر بین‌المللی در سیزدهمین جشنواره پویانمایی تهران پذیرفته شده است. اسامی کشورهای راه‌یافته به بخش مسابقه عبارت است از ایران، آرژانتین، ارمنستان، استرالیا، اتریش، بلژیک، بلغارستان، کانادا، شیلی، چین، هند، ایرلند، آمریکا، تایوان، کرواسی، جمهوری چک، دانمارک، اکوادور، انگلستان، استونی، فنلاند، فرانسه، آلمان، یونان، ایتالیا، ژاپن، مالزی، مکزیک، اسلو، لیتوانی، لهستان، اسپانیا، اسلواکی، هلند، هنگ کنگ، پرتغال، روسیه، سنگاپور، اسلواکی، کره جنوبی، سوئیس و مجارستان.

تلاش کردیم در جشنواره فیلم فجر برای حوزه پویانمایی جایزه‌ای داشته باشیم، چیزی که در تاریخ این جشنواره سابقه نداشته است. بنابراین یکی از دستاوردهای دولت در این حوزه، اختصاص یک سیم‌رغ جشنواره فیلم فجر به آثار پویانمایی است. وقتی ما می‌گوییم تولی‌گری می‌کنیم، این کار را انجام می‌دهیم، همچنان که جشنواره اسباب‌بازی را نیز با بیش از ۱۸۰۰ محصول از تولیدکنندگان داخلی برگزار کردیم. با نقطه مطلوب فاصله داریم اما کار را شروع کردیم. متولی بنیاد پویانمایی نیستیم اما کانون به حکم قانون عضو هیأت امنای بنیاد است و در آنجا می‌ایستیم تا حمایت مادی و معنوی به قدر سهم خودمان داشته باشیم البته این موضوع نافی حمایت‌های کانون نیست.

حامد علامتی: سعی می‌کنیم از موضوع محتوا در کنار تکنیک و مسائل فنی غافل نشویم

در ادامه این نشست حامد علامتی مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان نیز گفت: بهانه برگزاری این نشست انیمیشن یا پویانمایی است؛ پویانمایی یکی از قالب‌های ارائه محتوا و تنظیم پیام برای انتقال به مخاطب کودک و نوجوان و جذاب و لذت‌بخش است. یک واقعیت و حقیقت داریم و یک برداشت و تصور و زاویه دید کودکان و نوجوانان که شما هم با آن انس دارید. سعی می‌کنیم با پویانمایی دنیایی که بچه‌ها آن را می‌بینند و واقعیتی را که با خیال فاصله دارد، برای بچه‌ها قابل درک کنیم.

ما سعی می‌کنیم از موضوع محتوا در کنار تکنیک و مسائل فنی غافل نشویم. پویانمایی باید کمک کند مخاطب مسئول بار بیاید و این مسئولیت سنگینی است که کانون سابقه زیادی در این زمینه دارد.

مفخریم پس از ۲۷ سال تولید انیمیشن در ایران، پویانمایی ما امروز توانسته از جایگاه ارزشمندی در میان فعالان این حوزه برخوردار باشد و جشنواره پویانمایی تهران نیز در همین راستا از اعتبار بالایی برخوردار است. اینک در سیزدهمین دوره جشنواره پویانمایی تلاش می‌کنیم پلی موثر بین تولیدکنندگان انیمیشن

The International Animation Festival is the most prominent event in Iran's Sophisticated Animation community, which had and still has a significant impact on the growth and current position of this art/industry. The growing number of feature animations and their role in the prosperity of movie theaters in recent years and the outstanding presence of Iranian Animation beyond borders have made Iranian animation an honorable phenomenon. Today, at the threshold of the 13th festival, we can proudly announce that our country has reached independence in this field.

The next step is employing the latest technology according to visual aesthetics and, most importantly, utilizing the rich and ancient Iranian and Islamic culture and texts to make Iran's animation a mainstream topic worldwide and show the dignified Iranian and Islamic values. Iran's animation explores the future horizon.

Hope and contemplation are the secrets to the survival of Iranian art/industry Animation.

Tehran International Animation Festival in its 13th step as a place for introducing and screening renowned and young animation artists to grow the Islamic and Iranian culture animation and develop the level of knowledge and awareness of the Animation Artists Society. This festival wants to show the actual position of Iranian animation to the world with three chief purposes:

1-Providing a proper foundation for exchanging thoughts and knowledge through purposeful film collecting and supplying

2-Discovering the potential and encouraging the newcomers to innovate

3-Developing the ability to utilize new techniques and perspectives to reach a better quality.

Today, we are observing the growth of this art in our country and even production bases in other countries. In addition to the continuity of this movement, It is necessary to provide the conditions for sending our culture beyond Islamic Iran's borders with precise planning.

Hamed Alamati

General Manager of Institute for the Intellectual Development of Children and Young Adults

Mohammad Reza Karimi Saremi

The Secretary of 13th Tehran International Animation Festival.

جزئیات نشست‌های تخصصی

یکشنبه ۱۳ اسفند در نخستین روز جشنواره پویانمایی تهران نشست تخصصی با عنوان «هوش مصنوعی و آینده پویانمایی» با حضور یونس سخاوت ساعت ۱۵ و نشست تخصصی «حضور بین‌المللی؛ مراقبت محتوایی از آثار» با حضور فرنوش عابدی و رائد فریدزاده ساعت ۱۷ برگزار می‌شود.

روز دوشنبه ۱۴ اسفند در دومین روز جشنواره نشست تخصصی با عنوان «جادوی دیدن: نگاهی به آناتومی چشم و تاثیر آن بر زیبایی‌شناسی و انیمیشن» با حضور بابک نکویی ساعت ۱۵ و نشست تخصصی «فلسطین، سرزمین مقدس» ساعت ۱۷ با حضور مدیران استودیوها، اساتید دانشگاه، کارگردان‌ها، انیماتورها، مدیران کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان و سیزدهمین جشنواره پویانمایی تهران برگزار خواهد شد.

نشست تخصصی سومین روز جشنواره (سه‌شنبه ۱۵ اسفند) مربوط به بخش پایان‌نامه‌های برتر است که احمد سفلاهی به عنوان دبیر این بخش، این نشست را در ساعت ۱۵ برگزار می‌کند. در چهارمین روز جشنواره (چهارشنبه ۱۶ اسفند) نشست تخصصی «پژوهشی برانیمیشن‌های اولیه چین از نگاه تاریخی» با حضور ژانگ ژنشینگ ساعت ۱۵ و نشست تخصصی دیگری با عنوان «سفر من؛ از معماری تا فیلم‌های انیمیشن» با حضور پدرو سرازینا داور بخش بین‌الملل جشنواره در ساعت ۱۷ برگزار می‌شود.

نقد فیلم‌ها با حضور کارشناس

جلسات نقد و بررسی فیلم‌های سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران هر شب ساعت ۲۰ در سالن کنفرانس مرکز آفرینش‌های هنری کانون برگزار می‌شود.

در جلسات نقد و بررسی فیلم‌های سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران رامتین شهبازی به عنوان مجری کارشناس و کیارش زندی نیز به عنوان منتقد حضور دارند.

طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده در نخستین شب جشنواره (یکشنبه ۱۳ اسفند) فیلم‌های «ده سالگی» به کارگردانی فاطمه جعفری، «موسی کو تقی» ساخته عقیل حسینیان و «پوتین» به کارگردانی سیدمحسن پورمحسنی‌شکیب و در دومین شب جشنواره (دوشنبه ۱۴ اسفند) فیلم‌های «در سایه سرو» ساخته حسین ملایمی و شیرین (فاطمه) سوهانی، «نوروز ۱۴۰۱» به کارگردانی قاسم صارمی و «دژکاک» ساخته آزاد معروفی نقد می‌شود.

در سومین شب جشنواره (سه‌شنبه ۱۵ اسفند) سه فیلم «سمپاش» ساخته فرنوش عابدی، «پر» به کارگردانی صادق جوادی و «سو» ساخته رویا سلیمی و در چهارمین شب جشنواره (چهارشنبه ۱۶ اسفند) فیلم‌های «دشت گل‌های زرد» به کارگردانی حسین آقامحمدی، «زمین بازی» ساخته سمانه اسدی و «آسمان دوست داشتنی» به کارگردانی امیر مهران مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

نشریه روزانه سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران
مدیر مسئول: محمدرضا کریمی صارمی - **زیر نظر:** اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
سردبیر: نغمه دانش آشتیانی - **معاون سردبیر:** مریم قربانی نیا - **مدیر هنری:** احمد غلامی
تحریریه: زهرا نجفی، آزاده فضلی، علی ناصری، احمدرضا معراجی، محمد کفیلی، فواد وکیلی
عکاس: بهنام زهری سامیان - **بخش انگلیسی:** علی شیرکرمی
با سپاس از جامعه انیمیشن ایران

Tehran International Animation Festival
3rd-7th March 2024
Cultural & Art Creative Center,
Tehran, Iran.

سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران
۱۳ تا ۷ اسفند ۱۴۰۳
مهرتابان جنوب، مرکز آفرینش‌های هنری و رسانه‌ای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

